

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Oslo kommune, Energigjenvinningsetaten
Postboks 54 Mortensrud
1215 Oslo

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.: 14/0008
Deres dato:
Vår ref.: 2014/2887-4 M-FO
Saksbehandler: Anne Stine Zakariassen
Direkte telefon: 22 00 36 87

Dato: 5.5.2014

Oslo kommune Energigjenvinningsetaten Klemetsrud utsorterings- og energigjenvinningsanlegg - Revisjonsrapport

Anleggsnr.	Kontrollnr.	Saksnr.	Rapportdato:
0301.0430.01	2014.013.R.FMOA	2014/2887	5.5.2014

Opplysninger om virksomheten

Navn	Klemetsrud utsorterings- og energigjenvinningsanlegg
Organisasjonsnr.	987701498
Bedriftsnr.	979594836
Gårdsnr./Bruksnr./Kommune/Kom.nr.	177/16 og 177/17, Oslo 0301
UTM-koordinater	X:6640936; Y:266741, UTM 33
Besøksadresse	Klemetsrudveien 1
Postadresse	Postboks 54 Mortensrud, 1215 Oslo
Telefonnr.	02180
E-post	postmottak@ege.oslo.kommune.no
NACE-kode	38.210 - Behandling og disponering av ikke-farlig avfall

Opplysninger om kontrollen

Kontrolldatoer	Formøte: 11.3.2014 Intervjudager: 25. og 26.3.2014 Sluttmøte: 4.4.2014
Virksomhetens kontaktperson	Monica M. Solheim (kvalitetsleder), øvrige deltakere - se vedlegg 1
Fylkesmannens kontrollører	Anne Stine G. Zakariassen (revisjonsleder) Guro Holte (revisor) Ingvil Grande (saksbehandler)
Bakgrunn for kontrollen	Frekvensbasert revisjon
Tema for kontrollen	Utslippskontroll ytre miljø (lukt og vann)

Sammendrag av resultat

Fylkesmannen avdekket 3 avvik under revisjonen. Disse er:

1. Utslippskontrollen ved Klemetsrudanlegget har mangler
2. Støygrensen for søn-/helligdager er overskredet
3. Internkontrollsystemet har mangler med hensyn til ytre miljø

Det ble videre gitt 3 anmerkninger:

1. EGE har ikke i tilstrekkelig grad slutført en systematisk kartlegging av hvilke prosesser og forhold som gir luktutslipp
2. Manglende karakterisering og vurdering av bunnasken
3. Mellomlagring av avfall i bunker

Innledning/Bakgrunn

På generelt grunnlag fører Fylkesmannen tilsyn for å forebygge og avdekke forurensning av ytre miljø.

Denne rapporten er utarbeidet etter en frekvensbasert revisjon av Klemetsrud utsorterings- og energigjenvinningsanlegg (EGE) i Oslo kommune i april 2014. Anlegget fikk i forbindelse med nytt utsorteringsanlegg fornyet utslippstillatelse fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus den 19.4.2012.

Hovedtema for revisjonen var kontroll av utslipp til ytre miljø:

- lukt
- vann

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under revisjonen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette innebærer for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår i utslippstillatelser eller dispensasjoner.

Anmerkning: Defineres som et forhold tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Dette kan f.eks. være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte.

Dokumentunderlag og regelverk

- Tillatelse etter forurensningsloven for Klemetsrud utsorterings- og energigjenvinningsanlegg i Oslo kommune. Tillatelsen er datert 19.4.2012.
- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer
- *Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*, av 6. desember 1996, med senere endringer.
- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)*, av 1. juni 2004, med senere endringer.

Resultat fra kontrollen

Fylkesmannen fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1: Utslippskontrollen ved Klemetsrudanlegget har mangler

Avvik fra: Tillatelsen pkt. 2.2, 2.4, 6.1,13

Kommentar til krav:

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Anlegget skal blant annet etablere rutiner for loggføring av overholdelse av utslippsgrenser.

Anlegget har en plikt til å redusere forurensning så langt som mulig. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser plikter virksomheten å redusere sine utslipp så langt det er mulig ut fra en kost/nytte vurdering.

Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. Disse skal omfatte både komponenter det er satt grenseverdier til, samt andre aktuelle komponenter (TA-2755).

EGE skal ha utført en risikovurdering av prosessvannet fra utsorteringsanlegget innen 6 måneder etter at anlegget er i normal drift.

Observasjoner:

- Ved rapportering til Fylkesmannen i Altinn rapporterer EGE overutslipp. Utslppsdata viser at det foreligger ulovlige utslipp til luft. I følge intervjuene er det ”overrapportert” ved at 60-timersregelen ikke var vurdert før rapportering av utslipp til luft. EGE fikk ved kontroll fra FMOA i 2011 også avvik på dette.
- Som en oppfølging av ammoniakkutslipp og brev fra FMOA har EGE satt i gang en omfattende kartlegging av ledningsnett og kummer på eiendommen, samt kartlegging av miljøaspektene. Det ble da avdekket avvik på at vann til bekk er forurenset med tungmetaller (ref. Avviks-ID 1056). EGE mener det skyldes at overvann forurenset av slaggstøv renner ned i overvannssystem som går til bekk.

- EGE har ikke utført en fullstendig vurdering av utslippet fra utsorteringsanlegget. Det er utført prøvetaking i henhold til krav fra Oslo kommune Vann- og avløpsetaten (VAV), som viser at prosessvannet har forhøyede verdier av Zn, Cr, KOF, pH. Det er også utført en risikoanalyse i henhold til dette. EGE er i dialog med VAV, i forhold til deres krav. Men utslippet er ikke ytterligere vurdert med tanke på påvirkning av ytre miljø. Se også avvik 3.

Avvik 2: Støygrensen for søn-/helligdager er overskredet

Avvik fra: Tillatelsen pkt. 2.10

Kommentar til krav:

I henhold til tillatelsens pkt 2.10 skal virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger ikke overskride $50L_{den}$.

Observasjoner:

- EGE har fått utført beregninger av eksterntøystøy som konkluderer med at ”grenser for støy i utslippstillatelsen tilfredsstilles unntatt ved søn-/helligdager, da det er beregnet overskridelse på 1-2 db ved de nærmeste boligene”.
- Det er ikke forelagt en vurdering av overskridelsen med beskrivelser av eventuelle tiltak, se avvik 3.

Avvik 3: Internkontrollsystemet har mangler med hensyn til ytre miljø

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 5

Kommentarer til krav:

I følge internkontrollforskriften skal virksomheten ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med Helse, miljø og sikkerhet (HMS) er fordelt. Det er vesentlig at ansvars- og kommunikasjonslinjer er klare og entydige i forhold til viktige arbeidsoperasjoner og risikoområder.

Det er vesentlig at internkontrollen også omfatter kravene til det ytre miljø. Ansvarlig med hensyn til kravene knyttet til forurensingsloven er virksomhetens ledelse. Hvem, eller hvilke funksjoner dette kan være, varierer etter hvordan virksomheten er organisert. Internkontroll må utøves på alle nivåer i virksomheten, selv om hovedansvaret for å sette i gang arbeidet («innføre» internkontroll) og å holde det i gang («utøve» internkontroll) tilligger det øverste nivået i virksomheten.

Observasjoner:

- I EGEs kvalitetshåndbok defineres det at kvalitetssystemet omfatter de tre områdene ”kvalitet, ytre miljø og HMS”. Det er også utarbeidet egen policy for henholdsvis ”HMS” og ”Miljø”. Ved dette framgår det at ”HMS” innbefatter arbeidsmiljø og sikkerhet, mens ”Miljø” omfatter ”ytre miljø”.
- I stillingsbeskrivelsene ser det ut til at det stort sett er ”HMS” begrepet som benyttes. F.eks er formålet til stillingene ”HMS-leder” og ”produksjonsleder” kun knyttet til ”HMS”. ”Ytre miljø” er ikke nevnt.
- Virksomhetens definisjon av begrepet ”HMS” er uklar blant de ansatte – noe som medfører usikkerhet og uklarheter med hensyn til fordeling av ansvar. De fleste har en oppfatning av at HMS er kun ”indre miljø”.
- Handlingsplan ut fra risikovurderinger ”Ytre Miljø 2012” er ikke et entydig dokument, men inngår som flere ”enkeltiltak” med ansvarlig og frist i TKL. Det er vanskelig å finne/få utskrift av en samlet handlingsplan for tiltakene som omfatter ”Ytre miljø”.

Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1: EGE har ikke i tilstrekkelig grad slutført en systematisk kartlegging av hvilke prosesser og forhold som gir luktutslipp.

Det er i henhold til tillatelsen utført en luktprøvetaking med spredningsberegninger fra utslippspunkter på anlegget. EGE har utarbeidet en egen lukthåndteringsplan for Klemetsrudanlegget, men det bør også utarbeides en oppdatert luktrisikokartlegging.

Anmerkning 2: Manglende karakterisering og vurdering av bunnasken

Det mangler en oppdatert vurdering av bunnasken, og hvordan viderehåndtering av denne kan påvirke ytre miljø.

Anmerkning 3: Mellomlagring av avfall i mottakshall

Risikovurdering for brann er gjennomført. Lagringen bør i tillegg vurderes opp mot utslipp til ytre miljø. Se avvik1.

Andre forhold

Siden forrige tilsyn i 2010 har EGE etablert to nye forbrenningslinjer med nyere renseteknologi og lavere utslippsverdier, samt at det er bygget et eget utsorteringsanlegg for optisk sortering av husholdningsavfall fra Oslo kommune.

Anlegget har ikke startet med forbrenning av impregnert trevirke - selv om dette inngår i tillatelsen fra 2012.

